

Millenniumi facsoport – Litkei Szent István Park

1896-ban, a honfoglalás ezredik évfordulója alkalmából szerte az országban, így Litkén is nagy ünnepeket rendeztek. Ezek szervezését az akkori plébános: Saskeőy Ferenc tb. kanonok, szentszéki tanácsos végezte.

Az évforduló alkalmából ültették a hét kocsányostölgy-fácskát, a honfoglaló hét vezér tiszteletére (azt ma már nem lehet tudni, melyik fa kié).

A kis fákat a Gödöllői Állami Csemetekertből vasúton szállították Litkére.

A vasútállomásra díszes, ünnepi menet kíséretében legények vitték a fákat a Plébánia udvarába.

A fák helyét Kondor Vilmos erdőmester, valamint a község elöljárói jelölték ki: a Koháry-család által 1725-ben építtetett menház előtti, háromszög alakú területen.

A litkei Plébánia irattárába megtalálható az a kézzel írt dokumentum (ma úgy mondanánk: forgatókönyv), amely az ünnepsorozat megrendezéséről szól: időpontok, felvonulások, az események helyszínei stb.

Az 1940-es évek végéig minden augusztus 20-án a Millenniumi Facsoportnál tartották a szentmisét

Az ünnepi megemlékezés a dokumentum szerint már 1896. január elsején, újév napján megkezdődött:

- Hálaadó istentiszteletet tartottak, hogy ezer évvel ezelőtt a jó Isten ide vezérelte őseinket;
- 1896. április 24-én felkészültek a hét fa elültetésére, feldíszítették a teret, kiásták a gödröket;
- 1896. április 25-én istentiszteletet (misét) tartottak. A prédikációban elhangzott, hogy a legkisebb községek sem maradhatnak ki az ünneplésből. Így mi sem. „Itt az Ipoly mentén, hol Huba vezér hordozta győzedelmes fegyverét, e földön, melyet őseink vére áztatott, kell hogy szintén megemlékezzünk az ősökről, kik nekünk hazát szereztek, kell hogy mi is emléket állítsunk...”
- A mise után az iskolások sorban a térre vonultak, a hét gödör körül kört alkottak. A kijelölt személyek mentek a fákért a Plébánia udvarába, majd indult a menet. Elöl a zenekar, majd a nemzetiszínű szalaggal feldíszített fákat 4–4 nemzeti színű kokárdás fiú vitte a vállán. A szalag lelógó két végét egy–egy leány tartotta. Előttük egy fiú és egy leány feldíszített kapával ment. Utánuk a tanító és az iskolaszék elnöke. A térre érve minden gödörnél megálltak egy fával, levett „föveggel” elénekelték a Szózatot. Az iskolaszék elnöke beszédet mondott, közben a fákat behelyezték, majd beföldelték a gödörbe. A haza és a király éltetése után elénekelték a Hymnuszt (Himnuszt), ezzel végetért az ünnepség;
- 1896. május 10-én délelőtt iskolai ünnepélyt tartottak;

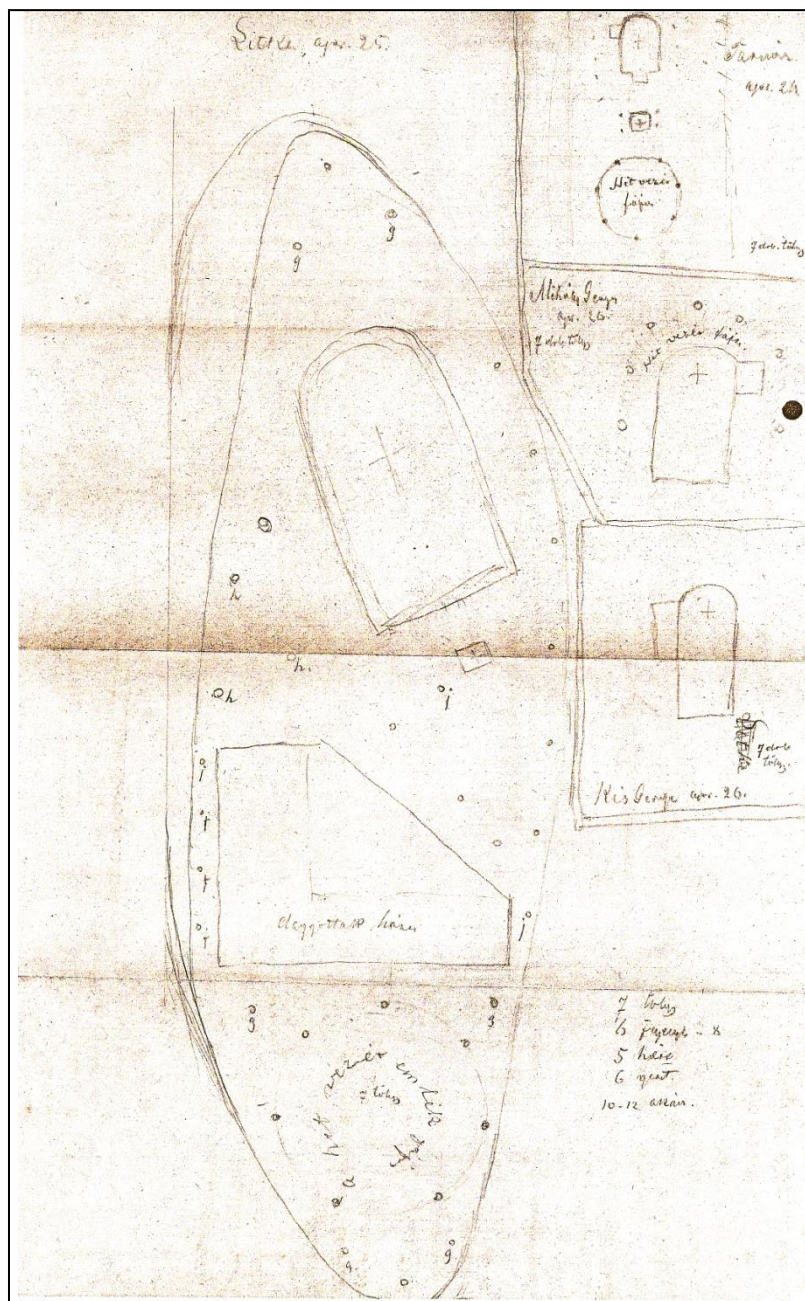
fotó: Szilágyi Nándor

A fák között álló Szent István szobrot 1902-ben Imre Mária állította, ezt emléktábla jelzi. Az 1940-es évek végéig minden évben, augusztus 20-án, Szent István ünnepén itt tartották a szentmisét.

A fák még eredetiek, életkoruk meghaladja a száz évet. A park természetvédelmi terület. 1978-ban elhelyeztek itt egy táblát, rajta egy Vörösmarty idézet:

„ Emlékek nélkül nemzetnek híre csak árnyék „ (Emléksorok)
A régi fényképen még lehet látni.

1996-ban megemlékezésül egy kopjafát állítottak a község lakói.

Korabeli helyszínvázlat – az 1896. évi ünnepségről
[A litkei Plébánia irattárából]

[Szerk.: Kalocsai Miklósné]

Irodalom:

A litkei Plébánia irattárában talált korabeli kéziratok, dokumentumok 1896-ból.

Magyarországi települések védett természeti értékei.

Szerkesztő: Tardi János

Mezőgazda Kiadó – 1996.